

II. ÖZDEYİŞ, KURAL VE İLKELER DİZİNİ

Kemal Gözler, *İdare Hukuku*, Bursa, 2. Baskı, 2009, c.II. (www.idare.gen.tr/idarehukuku.htm)

- Alt kolluk makamı, üst kolluk makamının işlemine aykırı işlem yapamaz, 539
- Aynı suçtan dolayı birden fazla ceza verilemez (*non bis in idem*), 752
- Bir kişi sorumlu olduğundan daha fazlasına mahkûm edilemez, 1371
- Casum sentit dominus* (Beklenmedik hal, tesadüf, mücbir sebep, maliki etkiler; “ateş düştüğü yeri yakar”), 1216, 1222
- De minimus non curat praetor* (Küçük şeyler hâkime götürülemez), 784
- Düzenleyici işlemin yürürlükte bırakılmasında kimsenin kazanılmış hakkı yoktur, 560
- Ev yanyorsa, ona itfaiye göndermek için hâkimden izin istenmez (Jean Romieu), 612
- Gök çökse de adalet gerçekleşmeli, 993
- Görevsiz yargı yerinden istenen tazminattan daha fazla tazminat istenemez, 1372
- Gözyaşları para etmez (*les larmes ne se monnayent pas*), 1286, 1295
- İdare sorumlu olduğundan daha fazlasına mahkûm edilemez, 1370
- Kamu gücü ayrıcalıkları yoksa, kamu hizmeti de yoktur (*pas de service public sans prérogatives de puissance publique*), 267
- Kamu yararı tanımlama görevi sadece hükûmet edenlere aittir (*Seuls les gouvernants sont chargés de définir ce qui est d'intéret général*), 260
- Kanunsuz ceza olmaz (*Nulla poena sine lege*), 751
- Kanunsuz suç olmaz (*Nullum crimen sine lege*), 756
- Kimse kendisi için ayıp teşkil eden bir fiile istinat edemez, 1311, 1313
- Kolluk alanında kazanılmış hak olmaz, 560
- Kusur belki hizmetten ayrılır, ama hizmet kusurdan ayrılmaz (*La faute se détache peut-être du service; mais le service ne se détache pas de la faute*), 1125
- Kusurlu sorumluluk, kusursuz sorumluluktan önce gelir (*La responsabilité pour faute passe avant la responsabilité sans faute*), 1165, 1243
- Lex specialis derogat legi generali* (Özel kanun, genel kanunları ilga eder), 544, 763
- Magna carta prensipleriyle bir savaş idare edilemez, 587
- Mâni zail oldukça memnu avdet eder, 176
- Mazarrat menfaat mukabelesindedir, 1242
- Memurluk durumuna ilişkin özel anlaşmalar, özel düzenlemeler yapılamaz, 657
- Meslekî risk hâlinde üçüncü kişinin fiili idarenin sorumluluğunu ortadan kaldırmaz, 1351
- Nemo auditur propriam suam turpitudinem allegans* (kimse kendisi için ayıp teşkil eden bir fiile istinat edemez), 1311
- Orta mallarının sınırlarının tespitine ve tapu siciline tesciline gerek yoktur, 863
- Özel kolluk yetkisi genel kolluk yetkisini saf dışı bırakır, 544
- Patiens quia aeterna* (Sonsuza kadar sabredilir, idare sabreder ve bir gün o araziye sahip olur), 862
- Res inter alios acta nec nocet, nec prodest* (İşlemin tarafları arasındaki şeyin, başkalarına ne yararı, ne de zararı vardır), 214, 238
- Roi (le) ne peut mal faire* (Kral kötülük yapmaz), 1019
- Yanan bir evde camların kırılması mübah sayılır (Stolypin), 587
- Yanlış yere yapılmış bayındırlık eseri yıkılamaz (*Ouvrage public mal planté ne se détruit pas*), 994
- Yasama organı ve idare kamu hizmeti kurmaya yargı kararıyla zorlanamaz, 372
- Zarar olmayan yerde hukukî sorumluluk da yoktur, 1279, 1301
- Zarar vermeye teşebbüs tazminat borucunu doğurmaz, 1305